

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2022/838

z dnia 30 maja 2022 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2018/1727 w odniesieniu do zabezpieczania, analizy i przechowywania w Eurojuście dowodów dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych oraz powiązanych przestępstw

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 85,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727 ⁽²⁾ ustanowiono Eurojust, a także określono jego zadania, kompetencje i funkcje.
- (2) Art. 3 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1727 stanowi, że Eurojust jest właściwy w sprawach dotyczących form poważnej przestępczości wymienionych w załączniku I do tego rozporządzenia, które obejmują ludobójstwo, zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne. Zgodnie z art. 3 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2018/1727 zakres właściwości Eurojustu obejmuje również przestępstwa powiązane z przestępstwami wymienionymi w załączniku I do tego rozporządzenia.
- (3) W dniu 24 lutego 2022 r. Federacja Rosyjska rozpoczęła agresję wojskową przeciwko Ukrainie. Istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że w kontekście trwającej wojny na Ukrainie były i są popełniane zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne.
- (4) Z uwagi na powagę sytuacji Unia powinna pilnie podjąć wszelkie niezbędne działania w celu zapewnienia, aby osoby, które popełniają zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne na Ukrainie, zostały pociągnięte do odpowiedzialności.
- (5) Prokuratury w kilku państwach członkowskich oraz na Ukrainie wszczęły postępowania przygotowawcze w sprawie wydarzeń na Ukrainie, korzystając w stosownych przypadkach ze wsparcia Eurojustu. W dniu 27 czerwca 2016 r. Eurojust zawarł z Ukrainą umowę o współpracy. Zgodnie z tą umową Ukraina oddelegowała do Eurojustu prokuratora łącznikowego w celu ułatwiania współpracy między Eurojustem a Ukrainą.

⁽¹⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 19 maja 2022 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 25 maja 2022 r.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) oraz zastąpienia i uchylenia decyzji Rady 2002/187/WSiSW (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 138).

- (6) Zgodnie z Rzymskim Statutem Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK) z dnia 17 lipca 1998 r. MTK jest władny wykonywać jurysdykcję wobec osób, które dopuściły się najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, o których w nim mowa. Jurysdykcja MTK ma charakter komplementarny w stosunku do krajowych systemów wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych. Urząd Prokuratora MTK ogłosił, że wszczął śledztwo w sprawie sytuacji na Ukrainie.
- (7) Ze względu na stosowanie w szeregu państw członkowskich zasady jurysdykcji uniwersalnej oraz na komplementarny charakter jurysdykcji MTK istotne znaczenie ma koordynacja i wymiana dowodów między krajowymi organami śledczymi i ścigania w różnych jurysdykcjach oraz z MTK lub innym sądem, trybunałem lub mechanizmem ustanowionym w tym celu, dla zapewnienia skuteczności postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawach dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych oraz powiązanych przestępstw, w tym tych, które mogłyby zostać popełnione na Ukrainie w kontekście trwającej wojny.
- (8) Celem zapewnienia, aby właściwe organy krajowe oraz międzynarodowe organy sądowe miały dostęp do dowodów i najlepszych praktyk związanych z wnoszeniem i popieraniem oskarżeń w sprawach dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i powiązanych przestępstw, Eurojust powinien zacieśnić współpracę z sądami, trybunałami i mechanizmami karnymi ustanowionymi w celu przeciwdziałania naruszeniom prawa międzynarodowego. W tym celu Eurojust powinien nawiązać ścisłą współpracę z MTK oraz innymi sądami, trybunałami i mechanizmami, których celem jest zajmowanie się przestępstwami naruszającymi międzynarodowy pokój i bezpieczeństwo. W związku z tym Eurojust powinien ułatwiać realizację wniosków o współpracę sądową kierowanych do MTK lub specjalnych sądów, trybunałów lub mechanizmów karnych, a dotyczących dowodów związanych z ludobójstwem, zbrodniami przeciwko ludzkości, zbrodniami wojennymi i powiązanymi przestępstwami.
- (9) Istnieje ryzyko, że dowody związane z ludobójstwem, zbrodniami przeciwko ludzkości, zbrodniami wojennymi i powiązanymi przestępstwami nie mogą być bezpiecznie przechowywane na terytorium, na którym toczą się działania wojenne. Taka sytuacja ma miejsce w przypadku dowodów związanych z trwającą wojną na Ukrainie. W związku z tym należy ustanowić w bezpiecznym miejscu centralny system przechowywania. Centralny system przechowywania mógłby być również potrzebny dla dowodów zebranych przez organy, biura i agencje Unii, organy międzynarodowe lub strony trzecie, takie jak organizacje społeczeństwa obywatelskiego, tak aby właściwe organy krajowe oraz międzynarodowe organy sądowe miały dostęp do tych dowodów.
- (10) Eurojust dysponuje wiedzą specjalistyczną i doświadczeniem w zakresie wspierania postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawach dotyczących przestępstw transgranicznych, w tym ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i powiązanych przestępstw. Takie wsparcie obejmuje zabezpieczanie, analizę i przechowywanie dowodów w celu zapewnienia ich dopuszczalności przed sądem i ich wiarygodności.
- (11) Zabezpieczając, analizując i przechowując dowody związane z ludobójstwem, zbrodniami przeciwko ludzkości, zbrodniami wojennymi i powiązanymi przestępstwami, oraz – w razie potrzeby i w stosownych przypadkach – umożliwiając ich wymianę zgodnie z mającymi zastosowanie unijnymi przepisami dotyczącymi ochrony danych, Eurojust może wspierać gromadzenie materiału dowodowego na potrzeby krajowych i międzynarodowych postępowań przygotowawczych oraz zapewniać dodatkowe wsparcie właściwym organom krajowym i międzynarodowym organom sądowym. Taka analiza mogłaby być szczególnie przydatna w celu ustalenia wiarygodności zeznań świadków lub ustalenia odpowiednich powiązań. Jednakże niniejsze rozporządzenie nie wprowadza dla organów krajowych obowiązku udostępniania dowodów Eurojustowi.
- (12) Należy ustanowić nowy tymczasowy system przechowywania danych dla zabezpieczania, analizy i przechowywania dowodów związanych z ludobójstwem, zbrodniami przeciwko ludzkości, zbrodniami wojennymi i powiązanymi przestępstwami. Ponieważ potrzeba przechowywania takich dowodów jest pilna, konieczne jest, aby Eurojust przechowywał je w zautomatyzowanym systemie zarządzania danymi i ich przechowywania (zwanym dalej „zautomatyzowanym systemem zarządzania danymi i ich przechowywania”) oddzielnym od zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami ustanowionego na podstawie art. 23 rozporządzenia (UE) 2018/1727. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2018/1727 oraz decyzję Rady 2005/671/WSiSW w odniesieniu do wymiany informacji cyfrowych w sprawach dotyczących terroryzmu zawiera przepisy dotyczące ustanowienia nowego systemu zarządzania sprawami. Po ustanowieniu tego nowego systemu zarządzania sprawami, dane operacyjne tymczasowo przetwarzane w zautomatyzowanym systemie zarządzania danymi i ich przechowywania powinny zostać z nim zintegrowane. Przepisy ogólne zawarte w rozdziale IX rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725⁽³⁾ powinny mieć zastosowanie bez uszczerbku dla przepisów szczegółowych dotyczących ochrony danych, określonych w rozporządzeniu (EU) 2018/1727.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

- (13) Zabezpieczanie, analiza i przechowywanie dowodów dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i powiązanych przestępstw w zautomatyzowanym systemie zarządzania danymi i ich przechowywania, jak również dostępność tych dowodów dla właściwych organów krajowych oraz międzynarodowych organów sądowych, gdy jest to konieczne i stosowne, powinny spełniać najwyższe normy cyberbezpieczeństwa i ochrony danych, zgodnie z art. 7 i 8 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, rozporządzeniem (UE) 2018/1725, w szczególności jego art. 91, oraz przepisami szczególnymi dotyczącymi ochrony danych określonymi w rozporządzeniu (UE) 2018/1727.
- (14) Obrazy satelitarne, fotografie, nagrania wideo i audio mogą być przydatne do wykazania popełnienia ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i powiązanych przestępstw. Dlatego Eurojust powinien mieć możliwość przetwarzania i przechowywania w tym celu obrazów satelitarnych, fotografii, nagrań wideo i audio.
- (15) Eurojust i Europol powinny ściśle współpracować w ramach swoich mandatów, z uwzględnieniem potrzeby unikania powielania działań oraz ich odpowiednich potencjałów operacyjnych, w szczególności w odniesieniu do przetwarzania i analizowania informacji w kontekście istniejącego specjalnego systemu Europolu dotyczącego przestępstw międzynarodowych, zwanego „projektem analitycznym dotyczącym najpoważniejszych zbrodni prawa międzynarodowego”, aby wspierać właściwe organy w prowadzeniu postępowań przygotowawczych oraz wnoszeniu i popieraniu oskarżeń w sprawach dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i powiązanych przestępstw. W związku z tym Eurojust powinien mieć możliwość przekazywania Europolowi informacji, które otrzymuje w ramach wykonywania swoich funkcji operacyjnych, na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/1727, polegających na wspieraniu działań państw członkowskich w odniesieniu do przeciwdziałania ludobójstwu, zbrodniom przeciwko ludzkości, zbrodniom wojennymi i powiązanych przestępstwom. Taka współpraca powinna obejmować regularne przeprowadzanie wspólnej oceny kwestii operacyjnych i technicznych.
- (16) Z uwagi na pilną potrzebę utworzenia zautomatyzowanego systemu zarządzania danymi i ich przechowywania w Eurojuście w odniesieniu do dowodów dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i powiązanych przestępstw w celu zapewnienia odpowiedzialności za takie przestępstwa popełnione na Ukrainie, należy zastosować wyjątek od terminu ośmiu tygodni przewidziany w art. 4 Protokołu nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
- (17) Zgodnie z art. 3 oraz art. 4a ust. 1 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do TUE i do TFUE, Irlandia powiadomiła o chęci uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszego rozporządzenia.
- (18) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do TUE i do TFUE, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje.
- (19) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, a mianowicie umożliwienie Eurojustowi zabezpieczenia, analizowania i przechowywania dowodów dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i powiązanych przestępstw, umożliwienie wymiany takich dowodów i ustanowienie zautomatyzowanego systemu zarządzania danymi i ich przechowywania oddzielnego od istniejącego systemu zarządzania sprawami Eurojustu, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary lub skutki działania możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (20) Zgodnie z art. 42 rozporządzenia (UE) 2018/1725 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię dnia 13 maja 2022 r.
- (21) Niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w trybie pilnym następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w celu pilnego udostępnienia nowego zautomatyzowanego systemu zarządzania danymi i ich przechowywania w Eurojuście, umożliwiającego zabezpieczenie, analizę i przechowywanie dowodów dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i powiązanych przestępstw w celu zapewnienia odpowiedzialności za takie przestępstwa popełnione na Ukrainie,

PRZYMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2018/1727

W rozporządzeniu (UE) 2018/1727 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 ust. 1 dodaje się literę w brzmieniu:

„j) wspiera działania państw członkowskich na rzecz przeciwdziałania ludobójstwu, zbrodniom przeciwko ludzkości, zbrodniom wojennym i powiązanim przestępstwom, w tym w drodze zabezpieczenia, analizowania i przechowywania dowodów związanych z tymi przestępstwami, oraz przez umożliwianie wymiany takich dowodów lub udostępnianie ich w inny sposób bezpośrednio właściwym organom krajowym i międzynarodowym organom sądowym, w szczególności Międzynarodowemu Trybunałowi Karnemu.”;

2) w art. 80 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„8. Na zasadzie odstępstwa od art. 23 ust. 6 Eurojust może ustanowić zautomatyzowany system zarządzania danymi i ich przechowywania (zwany dalej »zautomatyzowanym systemem zarządzania danymi i ich przechowywania«) oddzielny od zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami, o którym mowa w art. 23, do celów przetwarzania operacyjnych danych osobowych dla wykonywania funkcji operacyjnej, o której mowa w art. 4 ust. 1 lit. j).

Zautomatyzowany system zarządzania danymi i ich przechowywania spełnia najwyższe standardy cyberbezpieczeństwa.

Z zastrzeżeniem art. 90 rozporządzenia (UE) 2018/1725 Eurojust podejmuje konsultację z EIOD przed wykorzystaniem zautomatyzowanego systemu zarządzania danymi i ich przechowywania. EIOD wydaje opinię w terminie dwóch miesięcy od otrzymania zgłoszenia od inspektora ochrony danych.

Zgłoszenie otrzymane od inspektora ochrony danych, o którym mowa w akapicie trzecim, zawiera co najmniej następujące elementy:

- a) ogólny opis planowanych operacji przetwarzania;
- b) ocenę ryzyka naruszenia praw i wolności osób, których dane dotyczą;
- c) środki planowane w celu zaradzenia ryzyku, o którym mowa w lit. b);
- d) zabezpieczenia, środki i mechanizmy bezpieczeństwa mające zapewnić ochronę danych osobowych i wykazać zgodność z niniejszym rozporządzeniem, z uwzględnieniem praw i uzasadnionych interesów osób, których dane dotyczą, i innych zainteresowanych osób.

Przepisy dotyczące ochrony danych ustanowione w niniejszym rozporządzeniu i w rozporządzeniu (UE) 2018/1725 mają zastosowanie do przetwarzania danych w zautomatyzowanym systemie zarządzania danymi i ich przechowywania, o ile nie są one bezpośrednio związane z konfiguracją techniczną zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami. Prawo dostępu i terminy dotyczące danych przechowywanych w zautomatyzowanym systemie zarządzania danymi i ich przechowywania są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami dotyczącymi dostępu do akt tymczasowych, na potrzeby których przechowywane są te dane, oraz z odpowiednimi terminami, w szczególności terminami określonymi w art. 29 niniejszego rozporządzenia.

Odstępstwo przewidziane w niniejszym ustępie ma zastosowanie tak długo, jak istnieje system zarządzania sprawami składający się z tymczasowych plików roboczych i indeksu.”;

3) w załączniku II wprowadza się następujące zmiany:

a) pkt 1 lit. n) otrzymuje brzmienie:

„n) profile DNA ustalone na podstawie niekodującej części DNA, fotografie i odciski palców oraz, w odniesieniu do zbrodni i powiązanych przestępstw, o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. j), nagrania wideo i audio.”;

b) pkt 2 lit. f) otrzymuje brzmienie:

„f) opis i charakter przestępstw, z którymi dana osoba miała związek, daty i miejsca, w których przestępstwa zostały popełnione, kategoria karna przestępstw, przebieg postępowania przygotowawczego oraz, w odniesieniu do zbrodni i powiązanych przestępstw, o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. j), informacje dotyczące działalności przestępczej, w tym nagrania audio, wideo, obrazy satelitarne i fotografie.”.

*Artykuł 2***Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia 30 maja 2022 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca
R. METSOLA

W imieniu Rady
Przewodniczący
B. LE MAIRE
